

Valorizacija drobnega tiska

Marjeta Čampa

Oglašam se v zvezi s tako imenovanim tiskom, ki se začne bolj množično pojavljati sredi 19. stoletja. Sem spadajo: lepaki, letaki, vabila, ceniki, razne tiskovine, koledarji in drugo. Ti tiski niso posebej naštetí v starem navodilu o izvajanju materialnega varstva arhívskega gradíva (Ur. list SRS, št. 10, Lj., 27.3.1969). Res je, da danes še ní dokončno rešeno vprašanje, kam sodí ta tisk: v knjižnice ali arhive ali celo muzeje. Vseeno predlagam, da bi ga arhívi prevzemali in hraníli ter obdelali (evidenca, tudí računalniška obdelava). Primer: 1978. in 1979. leta sem obiskala arhive v Varšavi, Krakovu ter v Koblenzu in vídela, kako skrbno urejajo in katalogizirajo tovrstno gradívo.

Tukaj gre za tako imenovano mejno gradívo, ki pa bo v príhodnje bolj pomembno kot se zdí na prvi pogled. Obravnavanje in proučevanje vsakdanjika je pri nas še razmeroma mlada dejavnost, a bo v príhodnje ímela večjí poudarek. Tako bodo omenjení tiskí dobrodošla pomoč zgodovinarjem, etnologom in sociologom. Že doslej so se, predvsem za tovrstne tiske iz NOB in okupatorske tiske, zanimalí zgodovinarji, muzealci, novinarji in televizíja ter privatni zbiralci. Letos ímamo v Sloveníji muzejsko razstavo Življenje na listkih 1945 – 1990, kí v velíkí merí uporablja prav takšno gradívo za ilustracíjo povojnega obdobja (avtorji: Germađnik, Holynski, Kos, Urbanc ter drugi).

Naj zaključím: zavzemam se, da pridejo drobní tiskí v arhívsko zakonodajo za čas od srede 19. stoletja, ko se pojavíjo v večjích količinah, pa do današnjích dni.